

Climate Leadership Coalitionin
lausunto
Ympäristövaliokunnalle
Valtioneuvoston selontekoon teollisuuspolitiikasta VNS 1/2025 vp

Kiitämme mahdollisuudesta lausua Valtioneuvoston selonteosta teollisuuspolitiikasta.

Yleiset kommentit

Valtioneuvoston valmisteleva selonteko teollisuuspolitiikasta tulee ehdottomasti tarpeeseen. Maailmantalous on viime vuodet ollut myllerryksessä. Kasvaneet geopoliittiset jännitteet ja protektionistinen politiikka muuttavat toimintaympäristöä tavalla, joka edellyttää uudenlaista suhtautumista sekä valtio- että yritystasolla. Muutoksessa oleva maailmantalous on laittanut myös EU:n sisäisen valtioneuvoston uuteen muottiin, mikä haastaa erityisesti Suomen kaltaiset pienet avotalousmaat. Ilmaston lämpenemisen mukanaan tuomat uhat tekevät teollisuuspolitiikan uudelleen ajattelusta entistä tärkeämpää.

Suomen teollisuuspolitiikan avainkysymykset ja tavoitteet on mielestämme selonteossa tunnistettu hyvin. Toimintaympäristön kehittäminen sekä tuotannollisten että tutkimus- ja kehitysinvestointien houkuttelemiseksi, kuten selonteko tunnistaa, on keskeinen lähtökohta teollisen rakenteen uudistamisessa. Pidämme kuitenkin erittäin tärkeänä, että käsittelyssä olevalla teollisuuspolitiikalla vahvistetaan toimintaympäristöä, jolla on edellytykset tuottaa ratkaisuja kasvihuonekaasupäästöjen globaaliin vähentämiseen kotimaisen päästöjen vähentämisen ja hyvinvoinnin lisäksi.

Nykyinen ilmastolaki vuoden 2035 tavoitteineen on keskeinen investointiympäristön houkuttelevuuden vahvistamisen kannalta. Esimerkiksi alkuvuoden aikana useat Suomeen investointipäätöksiä tehneet kansainväliset sijoittajat ovat korostaneet ennakoitavan ilmastopolitiikan merkitystä investointikohteen valinnassa.

Yksityiskohtaisemmat kommentit

- **Teollisuuden uudistaminen globaalien päästövähennysten vauhdittajaksi.** Kuten selonteossa todetaan, puhtaan siirtymän edellyttämien vuotuisten lisäinvestointien tarve on globaalilla tasolla arvioitu olevan 3 500 miljardia dollaria. Suomalaisen teollisuuspolitiikan keskeiseksi ohjenuoraksi tulisi mielestämme ottaa pyrkimys

aktiiviseksi vähähiilisten ratkaisujen luojaksi ja globaalien päästövähennysten vauhdittajaksi. Taloudellisen kasvun veturiksi tulisi valita puhtaan teknologian globaalit markkinat, painopisteen ollessa erityisesti korkean jalostusarvon ratkaisuissa.

- **Tarvitaan kokonaisvaltaista lähestymistapaa ja vahvaa kosketuspintaa teollisuuspolitiikkaa sivuaviin politiikan lohkoihin.** Kuten selonteossa todetaan, puhdas siirtymä edellyttää järjestelmätason muutosta koko yhteiskunnassa. Tätä silmällä pitäen pidämme tarpeellisena, että teollisuuspolitiikan kosketuspinta muihin puhdasta siirtymää sivuaviin politiikan lohkoihin, erityisesti ilmasto- ja energiapolitiikkaan, ja niiden suunnittelun organisointiin, rakentuu riittävän vahvaksi ja lähestymistapa kokonaisvaltaiseksi.
- **Kysyntälähtöisiä politiikkatoimia uusiutumisen vauhdittajaksi.** Teollisen uusiutumisen vauhdittajaksi suosittelemme käyttämään rohkeasti kysyntälähtöisiä politiikkatoimia, joita laajasti ehdotetaan viimeaikaisissa kilpailukykyä käsitelleissä raporteissa ([The Draghi Report on Competitiveness](#) ja [Kasvuriihi-työryhmän raportti](#)). Monen tarjontapuolen tekijän suhteen (mm. uusiutuvan energia hinta ja tarjonta) Suomi on kilpailijamaita paremmassa asemassa. Kotimaisen kysyntänäkymän vahvistaminen toimisi alkusysäyksenä pääsyyn myös globaaleille markkinoille.
- **Riittävät resurssit toimeenpanoon.** Hyvästä strategiasta huolimatta ratkaisevaa on sen toimeenpano. Pidämmekin erittäin tärkeänä, että selonteon kokonaisuuden mahdollistamiseen osoitetaan riittävät resurssit.
- **Hiilenpoisto ja vihreä teräs keskeisinä vähähiilistä investointiympäristöä rakentavina mahdollisuuksina.** Selonteossa esiteltävä strategia perustuu ensi sijassa horisontaalisiin, uudistumista tukeviin toimenpiteisiin. Nostaisimme lopuksi kuitenkin esiin kaksi teollisuuden alaa, sillä ne liittyvät keskeisesti investointiympäristön houkuttelevuuden kokonaisuuteen. Hiilenpoiston tarve erilaisine biogeenisen hiilidioksidin talteenoton (BECCS), suoran ilmakaappauksen (DACCS) ja näihin perustuvine hyötykäyttöratkaisuineen sekä biohiileen perustuvine hiilenpoistoratkaisuineen on muutaman seuraavan vuosikymmenen aikana kasvamassa nykyisen globaalilla tasolla suurimman hyödykemarkkinan, hiilen energiamarkkinan, kokoluokkaan¹. Tämän teollisuudenalan kotimainen vahvistaminen tukisi Suomen ilmastotavoitteiden saavuttamista ja siten parantaisi Suomen houkuttelevuutta vähähiilisten investointien kohdemaana.

Lisätietoja:

¹ Arvioitu vuotuinen hiilenpoiston tarve 7-9 Gt globaalin netto-nollan saavuttamiseksi ja nykyinen hiilen energiamarkkina noin 8 Gt vuodessa.



Tuuli Kaskinen, Toimitusjohtaja, Climate Leadership Coalition, puh 050 514 9752,
tuuli.kaskinen@clc.fi